

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БІЗНЕС-ДІАГНОСТИКА ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНІСТЮ»

Галузь знань	07 – Управління та адміністрування	Освітній рівень	Другий (магістерський)
Шифр і назва спеціальності	076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Семестр	1
Назва освітньої програми	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Тип дисципліни	обов'язкова
Факультет	Економіки та менеджменту	Кафедра	Фінанси, банківська справа та підприємництво

Обсяг:

За видами занять:

Кредитів ECTS	Годин	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
5	150	30	-	15	-	105	екзамен

ВИКЛАДАЧ

Крук Олена Миколаївна, lk21061496@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри «Фінанси, банківська справа та підприємництво».

Досвід роботи - 14 років.

Автор понад 62 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Управлінські комп'ютерні системи обробки фінансово-облікової інформації суб'єктів підприємництва», «Бізнес-аналітика та управління бізнес-діяльністю», «Електронний бізнес та Е-комерція», «Фінанси», «Інформаційні системи і технології у фінансах і підприємстві», «Фінансове посередництво», «Технологія працевлаштування» та ін

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними основами і отримання досвіду практичного застосування сучасних методів управління процесами, що мають на меті кількісну та якісну характеристику середовища функціонування бізнесу, стану підприємства та ефективності його діяльності.
Мета та цілі	Метою дисципліни «Бізнес-аналітика та управління бізнес-діяльністю» є поглиблення теоретичних знань, формування вмінь і набуття навичок здійснення комплексної діагностики бізнесу, результати якої слугуватимуть основою для розроблення і впровадження ефективних управлінських рішень, набуття компетенцій щодо реалізації комплексного підходу до аналітичної оцінки та управління діяльністю сучасного суб'єкту підприємництва за умов експрес - та поглибленої діагностики.

Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль –екзамен (очний, дистанційний формат)
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (Макроекономіка, Мікроекономіка, Фінанси, Фінанси підприємств, Страхування, Фінансовий аналіз, Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва та ін. та ін.)
Пореквізити	Знання з дисципліни «Бізнес-діагностика та управління бізнес-діяльністю» можуть бути використані під час написання магістерської роботи

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності
СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
СК 6. Здатність до проведення бізнес-аналітики та фінансового управління бізнес-діяльністю, а також розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності й розвитку бізнес-структур.
СК 7. Здатність застосовувати універсальні неспеціалізовані, надпрофесійні навички успішної участі у робочому процесі при виконанні професійних завдань в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.
ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.
ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
ПРН 12. Вміти здійснювати моніторинг і володіти інструментами бізнес-аналітики у сфері управління бізнесом, а також надавати й обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
ПРН 13. Вміти при виконанні завдань в професійній сфері застосувати універсальні надпрофесійні навички успішної участі у робочому процесі, зокрема командному, а також успішно соціалізуватися.

Вимоги викладача, політика курсу

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, згідно розкладу, не спізнюватись, а також самостійну роботу. Здобувач зобов'язаний працювати з навчальною та додатковою літературою, з інформацією на електронних носіях і в Інтернет-ресурсах. За умов пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття за наявності допуску викладача. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Бізнес-діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій	Практичне заняття 1	Сутність поняття, об'єкт, мета та завдання бізнес-діагностики. Види бізнес-діагностики. Порядок проведення діагностичного дослідження. Інструментарій бізнес-діагностики підприємства. Предмет навчальної дисципліни. Економічна діагностика як дослідницький творчий процес. Діагностика країни. Діагностика галузі. Діагностика підприємства.	Самостійна робота	Методи економічної діагностики підприємства. Системний підхід до проведення економічної діагностики підприємства. Інформаційне забезпечення економічної діагностики підприємства. Приклади відомостей та документів, які використовуються для проведення економічної діагностики. Особливості економічної діагностики, як спеціальної навчальної дисципліни. Завдання економічної діагностики. Задачі, які вирішуються при проведенні економічної діагностики підприємства.
Лекція 2	Діагностика конкурентного середовища підприємства та конкуренції у галузі	Практичне заняття 2	Характеристика та види середовища підприємства. Конкурентне середовище підприємства: умови його формування та чинники впливу Діагностика макросередовища підприємства. Методика діагностики конкурентного середовища. Показники діагностики конкурентного середовища. Коефіцієнти концентрації. Економічне значення показників концентрації ринків. Поняття стратегічного протистояння підприємств в конкурентному середовищі.		Методи та інструменти для діагностики конкурентних взаємовідносин підприємств. Частка підприємства на товарному ринку. Відносна частка ринку. Стратегічні зони господарювання і поле конкуренції. Пошук конкурентних переваг. Стратегічне позиціонування. Конкурентна карта ринку. Діагностика позицій підприємства на ринку.
Лекція 3 Лекція 4	Діагностика конкурентоспроможності суб'єкту бізнес-діяльності	Практичне заняття 3 Практичне заняття 4	Діагностика мікросередовища підприємства. Порядок проведення діагностики внутрішньогалузевого суперництва. Визначення профілю галузі та її загальна характеристика. Оцінка рушійних сил розвитку галузі. Діагностування основних сил конкуренції. Оцінка конкурентних позицій підприємств-суперників. Аналіз найближчих конкурентів підприємства. Визначення провідних (ключових) факторів успіху в галузі, їх оцінка.		Графічні методи діагностики конкурентоспроможності підприємства. Багатокутник конкурентоспроможності та його модифікації. Профіль конкурентоспроможності. Ситуативні методики. SWOT - аналіз і оцінка конкурентоспроможності підприємства. Функціональний, конкурентний, галузевий бенчмаркінг. Джерела і методи збору інформації для діагностики конкурентоспроможності підприємства. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції. Оцінка перспектив розвитку галузі.
Лекція 5-8	Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції, товарів, послуг.	Практичне заняття 4-8	Сутність поняття «конкурентоспроможність продукції». Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності підприємства. Визначення конкурентоспроможності підприємства методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції. Оцінювання позиції підприємства методом конкурентних переваг. Використання бенчмаркінгу в умовах діагностування конкурентоспроможності підприємства. Основні етапи проведення діагностики конкурентоспроможності продукції. Дослідження ринку та визначення вимог до продукції. Інструментарій оцінки конкурентоздатності продукції підприємства.		Визначення переліку параметрів продукції, що підлягають оцінці. Вибір оцінної бази. Аналіз технічного рівня продукції, ціни споживання й організаційно-комерційних показників. Розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності продукції. Побудова карти стратегічних груп. Методи діагностики конкурентоспроможності товару. Метод різниць. Метод суми місць. Метод «1111-5555». Матриця Нільсена. Концепція життєвого циклу товару та її зв'язок з конкурентоспроможністю. Матричні методики. Матриця BCG. Нова матриця BCG. Матриця GE/McKinsey та інші для оцінки конкурентоспроможності товарного портфелю.
Лекція 9	Фінансова діагностика	Практичне заняття 9	Фінансова діагностика: основні положення, об'єкти та суб'єкти аналізу, інструментарій фінансової діагностики. Сутність та необхідність використання фінансової діагностики. Види фінансової діагностики підприємства. Діагностика підприємства за допомогою балансу та звіту про фінансові результати.		Експрес-діагностика фінансового стану підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів. Основні етапи проведення фундаментальної фінансової діагностики. Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу в експрес-діагностиці фінансового стану підприємства.
Лекція 10	Діагностика потенціалу підприємства	Практичне заняття 10	Сутність та види потенціалу підприємства. Характеристика виробничого потенціалу підприємства. Оцінка стану і використання виробничого потенціалу Інструментарій діагностування виробничого потенціалу підприємства. Рейтинговий метод діагностування виробничого потенціалу підприємства. Оцінка техніко-організаційного рівня підприємства.		Діагностика потенціалу підприємства як вартості бізнесу. Діагностика потенціалу підприємства як вартості ділової репутації. PIMS – аналіз та стратегічна матриця ком для оцінки потенціалу підприємства. Конкурентний потенціал компанії за І. Ансоффом. Структурні схеми діагностики потенціалу. Вибір шкали для оцінювання потенціалу. Лінгвістичні та кількісні характеристики шкали Харрінгтона. Діагностичні процедури оцінки потенціалу підприємства. Вартісна оцінка потенціалу підприємства. Потенціал підприємства як об'єкт інвестування.

Лекція 11	Характеристика та класифікація ринкової вартості підприємства	Практичне заняття 11	Діагностика майна, ринкова ціна підприємства Основні принципи оцінювання ринкової вартості підприємства. Джерела інформації для здійснення оціночної діяльності. Вартість господарюючого суб'єкта: концепції природи вартості, предмет; мета та принципи оцінки Підготовка інформації, що використовується при оцінці вартості підприємства.	Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Підходи та методи діагностування майна та ринкової вартості підприємства (Методи доходного підходу оцінки вартості бізнесу Методи порівняльного підходу оцінки вартості бізнесу Методи майнового підходу оцінки вартості бізнесу). Процедури й методи оцінки.
Лекція 12	Управлінська діагностика	Практичне заняття 12	Цілі, принципи й методи управлінського аналізу Характеристика та основні напрямки управлінської діагностики. Визначення стратегічних ресурсів підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємства. Існуючі підходи до визначення структури управлінського аналізу Діагностика організаційно поведінкового блоку системи управління підприємством.	Процесне консультування. Організаційна діагностика і організаційні інтервенції. Клінічний підхід. Навчальне консультування. Тренінги. Метод 360 градусівВзаємодія з консалтинговими компаніями. Оплата послуг консалтингової компанії. Цикл управлінського консультування. Блоки суб'єктів управління, що досліджуються в управлінській діагностиці. Діагностика цільового блоку системи управління підприємством.
Лекція 13	Діагностика організаційної культури	Практичне заняття 13	Сутність, предмет, об'єкт та методи дослідження організаційної культури підприємства. Моделі й типи організаційної культури Функції та принципи організаційної культури. Ієрархія організаційної культури.	Методика визначення типу організаційної культури. Діагностика організаційної культури з використанням методу OCAI. Інструментарій оцінки організаційної культури Горизонтальне та вертикальне вимірювання організаційної культури.
Лекція 14 Лекція 15	Діагностика економічної безпеки суб'єктів бізнес-діяльності	Практичне заняття 14 Практичне заняття 15	Сутність та головні цілі економічної безпеки підприємства. Характеристика економічної безпеки підприємства. Структурна модель економічної безпеки підприємства. Банкрутство як комплекс ознак порушення умов економічної безпеки підприємства. Інструментарій оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Механізми забезпечення належної економічної безпеки підприємства	Інтегральні моделі оцінки ймовірності банкрутства. Z-рахунок Є. Альтмана. Модель Г.Спрінгейта. Модель Міністерства фінансів України. Моделі аналізу коефіцієнтів. Прогнозування банкрутства за У. Бівером. Комплексна діагностика економічної безпеки підприємства. Моделі формалізованих критеріїв. Симптоми та ознаки кризових ситуацій за Аргенті. Моделі фінансових потоків. Вимоги до планів санації та реструктуризації боржника.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мультимедійний проектор VE303G NEC; Ноутбук SAMSUNG 540U (NP540U3C); БФП Canon i-SENSYS MF4410; Колонки incredible sound R 215; системний блок Intel Atom D525; монітор Lg e1940s monitor; Проекційний екран; ОС Windows 7, пакет офісних програм Microsoft office 2016, вільний доступ до Wi-Fi; Система дистанційного навчання і контролю Moodle –<http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=958>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна	<p>1. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економічна діагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Київ: Центр навчальної літератури, 2007.- 307 с.</p> <p>2. Гонтарєва І.В. Визначення стратегічних орієнтирів розвитку підприємств на основі оцінки їх потенціалу. Стратегічні пріоритети. – 2011.- № 1(18).- С. 94-99.</p> <p>3. Должанський І.З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства: Навчальний посібник.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.- 384 с.</p> <p>4. Економіка України у 2011 році: прогноз динаміки, виклики та ризики. - К.: НІСД, 2011.- 30 с.</p> <p>5. Євдокімова Н.М., Кірієнко А.В. Економічна діагностика. Навч.-метод посібник для самост. вивч. дисц.-К.: КНЕУ, 2003. - 110 с.</p> <p>6. Корпоративний менеджмент. Справочник для професіоналів /И.И.Мазур, В.Д.Шапиро, Н.Т.Ольдерогге и др. Под общей ред И.И.Мазур.- М.: Высшая школа, 2003. - 705 с.</p> <p>7. Косянчук Т.Ф., Лук'янова В.В., Майорова Н.Н., Шкіль Е.В. Економічна діагностика. Навчальний посібник/Заг.ред. Косянчук Т.Ф. Львів: Новий світ-2000». - 2007.-452 с.</p>	Додаткова	<p>8. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств. Монографія, К.: КНЕУ, 2002.- 114 с.</p> <p>9. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: Монографія. - К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2002. - 302 с. Підрозділ 3.3. Діагностика стану підприємства в конкурентному середовищі. - с. 141-160.</p> <p>10. Статистичний щорічник України за 2010 рік - К.: Укрстат, 2011. -567 с.</p> <p>11. Федонін О.С., Репніна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навч. Посібник - К.: КНЕУ, 2004. - 316 с.</p> <p>12. Фатхуддинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации. Учебное пособие /Р.А. Фатхуддинов. - М.: Изд-во Эксмо, 2004.-544 с. Глава 8. Методы оценки конкурентоспособности объектов, с.270-302.</p> <p>13. Косянчук Т.Ф., Лук'янова В.В., Майорова Н.Н., Шкіль Е.В. Економічна діагностика. Навчальний посібник/Заг.ред. Косянчук Т.Ф. Львів: Новий світ-2000». - 2007.-452 с.</p> <p>14. Швиданенко Г.О., Дмитренко А.І., Олексюк О.І. Бізнес-діагностика підприємства. Навч. Посіб - К.: КНЕУ- 2008.- 344 с.</p> <p>Web-ресурси</p> <p>1.http://www.president.gov.ua/ 2.http://rada.gov.ua/ 3.http://www.kmu.gov.ua/ 4. http://www.e-xecutive.ru/ 5. http://elibrary.ru/defaultx.asp 6.http://e-educ.ru/tsisa3.html 7. http://management-study.ru/predpriyatie-kak-sistema.html 8. http://www.inventech.ru</p>
----------------	--	------------------	---

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Сутність економічної діагностики. Економічна діагностика як дослідницький творчий процес. Види економічної діагностики. Діагностика країни. Діагностика галузі. Діагностика підприємства. Об'єкти і суб'єкти діагностики. Особливості економічної діагностики, як спеціальної навчальної дисципліни. Завдання економічної діагностики. Задачі, які вирішуються при проведенні економічної діагностики підприємства. Методи економічної діагностики підприємства. Системний підхід до проведення економічної діагностики підприємства. Інформаційне забезпечення економічної діагностики підприємства. Поняття діагностики конкурентного середовища. Визначення обсягу ринку товару. Способи вимірювання обсягу товарного ринку. Діагностика мікросередовища підприємства. Порядок проведення діагностики внутрішньогалузевого суперництва. Визначення профілю галузі та її загальна характеристика. Діагностування основних сил конкуренції. Оцінка конкурентних позицій підприємств-суперників. Сутність поняття «конкурентоспроможність продукції». Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності підприємства. Оцінювання позиції підприємства методом конкурентних переваг. Використання бенчмаркінгу в умовах діагностування конкурентоспроможності підприємства. Основні етапи проведення діагностики конкурентоспроможності продукції. Дослідження ринку та визначення вимог до продукції. Інструментарій оцінки конкурентноздатності продукції підприємства. Визначення переліку параметрів продукції, що підлягають оцінці. Вибір оцінної бази. Фінансова діагностика: основні положення, об'єкти та суб'єкти аналізу, інструментарій фінансової діагностики. Види фінансової діагностики підприємства. Діагностика підприємства за допомогою балансу та звіту про фінансові результати. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів. Основні етапи проведення фундаментальної фінансової діагностики. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства. Основні принципи оцінювання ринкової вартості підприємства. Джерела інформації для здійснення оціночної діяльності. Вартість господарюючого суб'єкта: концепції природи вартості, предмет; мета та принципи оцінки. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Цілі, принципи й методи управлінського аналізу. Характеристика та основні напрямки управлінської діагностики. Визначення стратегічних ресурсів підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємства. Підходи до визначення структури управлінського аналізу. Структурна модель економічної безпеки підприємства. Банкрутство як комплекс ознак порушення умов економічної безпеки підприємства. Інструментарій оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Механізми забезпечення належної економічної безпеки підприємства. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства. Основні принципи оцінювання ринкової вартості підприємства. Джерела інформації для здійснення оціночної діяльності.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	81-89	B	добре	
	75-80	C		
	65-74	D	задовільно	
	55-64	E		
	30-54	FX		
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Бали нараховуються за наступним співвідношенням: для денної форми навчання:

- Поточний контроль (написання модульних контрольних робіт, усне опитування, виконання індивідуального завдання, самостійна робота): 50 % семестрової оцінки;
- Підсумковий контроль: 50% семестрової оцінки для заочної форми навчання:
- підсумкова тестова контрольна робота: 40 % семестрової оцінки;
- підсумковий екзамен: 60 % семестрової оцінки.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Здобувач повинен дотримуватися «Стандарту академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дотримуватися корпоративної культури, академічній доброчесності та етики академічних відносин, запобігати академічного плагіату. Дотримуватися вимог Інструкції про забезпечення належних протиепідемічних заходів. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва.

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни